महाराष्ट्र शासन कृषी विभाग

पिक स्पर्धा

शेतकरी वापरकर्ता मार्गदर्शिका

फार्मर आयडी व ओटीपी लॉगिनपासून अंतिम हमीपत्र व अर्ज सादरीकरणापर्यंतची क्रमवार प्रक्रिया

आवृत्ती 1.1 | प्रत्यक्ष स्क्रीनशॉट

तयार करणारे : Pooja Jangale

दस्तऐवजाबद्दल

ही वापरकर्ता मार्गदर्शिका पिक स्पर्धा पोर्टलवर वैयक्तिक शेतकऱ्याने अर्ज करण्यासाठी तयार केली आहे. Farmer ID व OTP पडताळणीपासून बँक माहिती, पीक व सर्वे नंबर निवड, स्पर्धेसाठी घोषित क्षेत्र, GRAS चलन पावती आणि अंतिम हमीपत्रापर्यंत प्रत्येक टप्पा सोप्या मराठी भाषेत समजावला आहे.

प्रत्यक्ष स्क्रीनशॉटविषयी सूचना

या मार्गदर्शिकेत पिक स्पर्धा पोर्टलवरील प्रत्यक्ष (Actual) स्क्रीनशॉट वापरले आहेत. स्क्रीनवरील वैयक्तिक माहिती केवळ उदाहरण म्हणून दिसू शकते. पोर्टलच्या पुढील आवृत्तीनुसार मजकूर, रंग किंवा बटणांची मांडणी किंचित बदलू शकते.

घटक	तपशील
दस्तऐवजाचे नाव	पिक स्पर्धा - शेतकरी वापरकर्ता मार्गदर्शिका
लक्ष्य वापरकर्ता	वैयक्तिक शेतकरी
आवृत्ती	1.1 - Actual Screenshots
तयार दिनांक	22 जुलै 2026
तयार करणारे	Pooja Jangale
भाषा	मराठी - वापरकर्ता-अनुकूल

अनुक्रमणिका

- 1. पिक स्पर्धेचा परिचय
- 2. अर्ज करण्यापूर्वीची पूर्वतयारी
- 3. संपूर्ण अर्ज प्रक्रिया एका नजरेत
- 4. Farmer ID व OTP लॉगिन
- 5. महत्त्वाची सूचना आणि शासन कागदपत्रे
- 6. टप्पा 1 - शेतकरी, प्रवर्ग व बँक माहिती
- 7. टप्पा 2 - हंगाम, पीक, सर्वे नंबर व घोषित क्षेत्र
- 8. टप्पा 3 - GRAS चलन पावती
- 9. टप्पा 4 - हमीपत्र व अंतिम अर्ज
- 10. अर्जातील माहिती बदलणे, जतन आणि स्थिती
- 11. सामान्य त्रुटी आणि उपाय
- 12. वारंवार विचारले जाणारे प्रश्न
- 13. क्षेत्र व कागदपत्र नियम - झटपट संदर्भ
- 14. अंतिम तपासणी यादी

1. पिक स्पर्धेचा परिचय

पिक स्पर्धा ही पात्र शेतकऱ्यांना हंगामनिहाय निवडक पिकांसाठी ऑनलाइन अर्ज करता यावा, आवश्यक कागदपत्रे व शुल्क नोंदवता यावे आणि अर्जाची पुढील शासकीय छाननी प्रक्रिया पारदर्शकपणे पूर्ण व्हावी यासाठीची डिजिटल सुविधा आहे.

1.1 कोण अर्ज करू शकतो?

- अर्जदार वैयक्तिक शेतकरी असावा; शेतकरी गट किंवा समितीच्या नावाने अर्ज करण्याची सुविधा नाही.
- जमीन व पिकाची माहिती अर्जदाराच्या Farmer ID / अधिकृत जमीन नोंदीशी सुसंगत असावी.
- एक शेतकरी एकापेक्षा अधिक पात्र पिकांसाठी अर्ज करू शकतो; प्रत्येक पिकाचा तपशील स्वतंत्रपणे जतन करावा.
- अंतिम पात्रता संबंधित शासन नियम, हंगाम, पीक, क्षेत्र आणि विभागीय पडताळणीनुसार ठरते.

1.2 अर्जाचे चार मुख्य टप्पे

चित्र 1: पिक स्पर्धा अर्जाची संपूर्ण प्रक्रिया

2. अर्ज करण्यापूर्वीची पूर्वतयारी

आवश्यक बाब	काय तयार ठेवावे
ओळख	11 अंकी Farmer ID
मोबाईल	Farmer ID शी जोडलेला OTP मिळणारा मोबाईल
बँक माहिती	बँकेचे नाव, खाते क्रमांक, IFSC कोड, शाखा व पत्ता
प्रवर्ग प्रमाणपत्र	ST (अनुसूचित जमाती) प्रवर्ग असल्यास वैध जातीचा दाखला - PDF/JPG
जमीन माहिती	Farmer ID शी जोडलेली अधिकृत सर्वे / गट क्रमांक माहिती
पीक माहिती	हंगाम, पीक, पेरणी तारीख, सर्वे/गट नंबर, घोषित क्षेत्र
GRAS पावती	शुल्क भरल्यानंतर डाउनलोड केलेली PDF चलन पावती
इंटरनेट	स्थिर इंटरनेट; अपलोडदरम्यान पृष्ठ बंद करू नये

फाइल स्वरूप

जातीच्या दाखल्यासाठी साधारणतः PDF किंवा JPG आणि कमाल 2 MB नियम लागू आहे. GRAS चलन पावतीसाठी फक्त PDF आणि कमाल 5 MB नियम लागू आहे. पोर्टलवर दाखविलेला ताजा नियम अंतिम मानावा.

3. संपूर्ण अर्ज प्रक्रिया एका नजरेत

1. पोर्टल उघडा आणि मराठी किंवा English भाषा निवडा.
2. Farmer ID प्रविष्ट करून OTP पडताळणी पूर्ण करा.
3. महत्त्वाची सूचना, नियम व शासन निर्णय वाचा.
4. टप्पा 1 मध्ये प्रवर्ग व बँक तपशील जतन करा.
5. टप्पा 2 मध्ये हंगाम व पीक निवडून सर्वे नंबर, पेरणी तारीख आणि घोषित क्षेत्र भरा.
6. टप्पा 3 मध्ये GRAS शुल्काची PDF चलन पावती अपलोड करा.
7. टप्पा 4 मध्ये हमीपत्र स्वीकारून अर्ज अंतिमतः सादर करा.
8. यशस्वी संदेश आणि अर्जाची स्थिती नोंदवून ठेवा.

4. Farmer ID व OTP लॉगिन

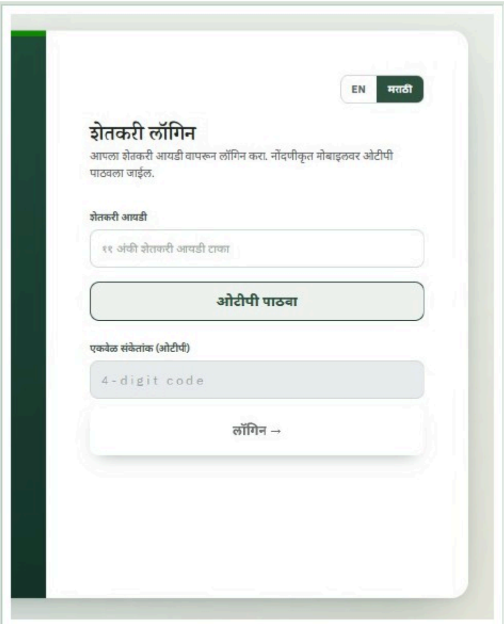

लॉगिन स्क्रीनवरील कृती

1. पिक स्पर्धा पोर्टलची अधिकृत लिंक उघडा.
2. स्क्रीनच्या वरच्या भागातून मराठी किंवा English भाषा निवडा.
3. Farmer ID लॉगिन पर्याय निवडा.
4. 11 अंकी Farmer ID अचूक प्रविष्ट करा.
5. OTP पाठवा या बटणावर क्लिक करा.
6. नोंदणीकृत मोबाईलवर आलेला OTP प्रविष्ट करून पडताळणी पूर्ण करा.

टीप: OTP इतर कोणालाही सांगू नका. OTP न आल्यास मोबाईल नेटवर्क तपासा आणि पुनर्पाठविण्याचा कालावधी पूर्ण झाल्यावर पुन्हा प्रयत्न करा.

4.1 Farmer ID लॉगिनची माहिती

घटक	Farmer ID माहिती	महत्त्वाची नोंद
वैयक्तिक माहिती	Farmer ID मधून मिळते	तपशील अचूक तपासा
जमीन माहिती	जोडलेली अधिकृत जमीन नोंद दिसते	नोंद नसल्यास संबंधित कार्यालयात अद्ययावत करा
सर्वे नंबर निवड	Farmer ID जमीन यादीतून निवड	योग्य सर्वे / गट नंबर निवडा
काळजी	11 अंकी Farmer ID अचूक भरा	OTP कोणालाही सांगू नका

गोपनीयता

Farmer ID, OTP, बँक खाते क्रमांक किंवा अर्जातील संवेदनशील माहिती सार्वजनिक संगणकावर जतन करू नका. काम पूर्ण झाल्यावर Logout करा.

5. महत्त्वाची सूचना आणि शासन कागदपत्रे

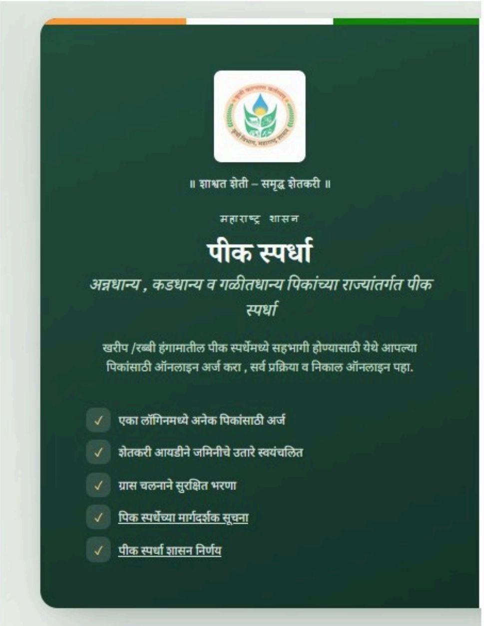

लॉगिन स्क्रीनवरील नियम व सूचना

1. लॉगिन स्क्रीनच्या डाव्या बाजूला दिलेली पिक स्पर्धेची माहिती वाचा.
2. पिक स्पर्धेचे नियम व मार्गदर्शक सूचना PDF उघडा.
3. संबंधित शासन निर्णय - GR PDF तपासा.
4. नियम समजल्याची खात्री करा.
5. पुढे सुरू ठेवा बटणावर क्लिक करा.

टीप: पॉपअप नंतर पुन्हा पाहण्यासाठी महत्त्वाची सूचना पाहा या बटणाचा वापर करता येतो.

महत्त्वाचे

अर्जाची अंतिम तारीख, पात्र पिके, शुल्क, किमान क्षेत्र आणि इतर नियम शासन निर्णयानुसार बदलू शकतात. पोर्टलवरील चालू हंगामाची माहिती अंतिम मानावी.

6. टप्पा 1 - शेतकरी, प्रवर्ग व बँक माहिती

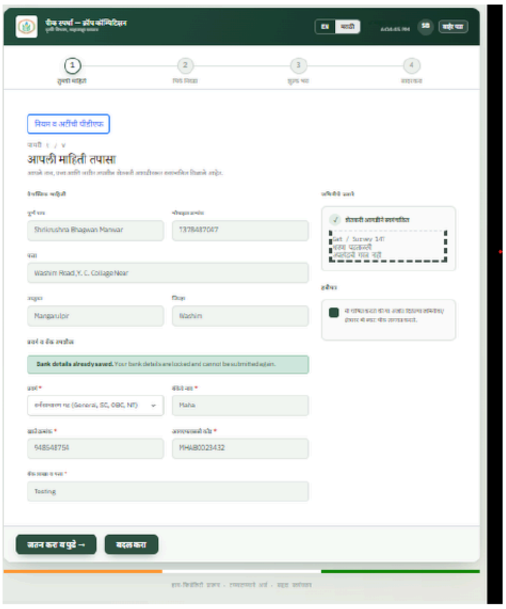

टप्पा 1 मधील माहिती

1. स्वयंचलित आलेले नाव, मोबाईल आणि मूलभूत तपशील तपासा.
2. प्रवर्ग निवडलेला आहे का ते तपासा.
3. ST (अनुसूचित जमाती) प्रवर्ग असल्यास जातीचा दाखला अपलोड करा.
4. बँकेचे नाव, खाते क्रमांक, IFSC आणि शाखा/पत्ता भरा.
5. जतन करा आणि पुढे जा बटणावर क्लिक करा.

टीप: बँक तपशील जतन झाल्यानंतर ते लॉक होऊ शकतात. बदल आवश्यक असल्यास Edit Bank Details पर्याय वापरा.

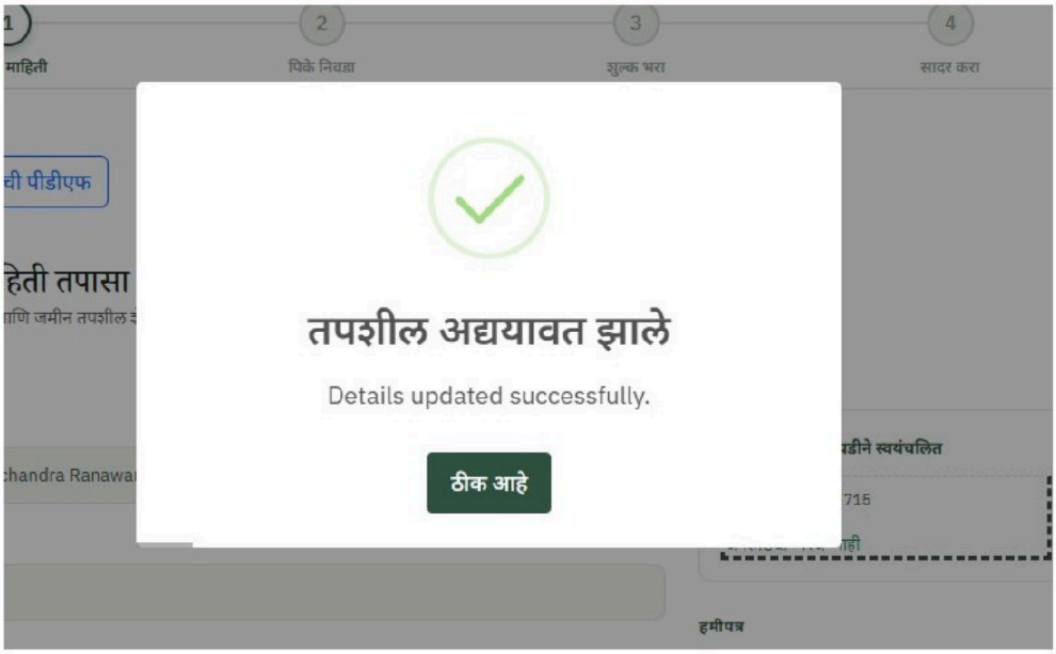

प्रत्यक्ष स्क्रीनशॉट: टप्पा 1 मधील तपशील यशस्वीरित्या अद्ययावत झाल्याचा संदेश

6.1 प्रवर्ग आणि जातीचा दाखला

स्थिती	काय करावे
ST व्यतिरिक्त इतर प्रवर्ग	जातीचा दाखला अपलोड करण्याची आवश्यकता नाही; अपलोड क्षेत्र लपलेले राहू शकते.
ST (अनुसूचित जमाती)	जातीचा दाखला PDF किंवा JPG स्वरूपात अपलोड करा.
दाखला आधीच जतन आहे	View / Existing Document पर्यायातून तपासा; वैध असल्यास पुन्हा अपलोड आवश्यक नसू शकतो.
चुकीची फाइल	योग्य व स्पष्ट कागदपत्र निवडून पुन्हा अपलोड करा.

6.2 बँक तपशील भरण्याचे नियम

फील्ड	नियम / उदाहरण
बँकेचे नाव	किमान 3 अक्षरे; अधिकृत बँकेचे पूर्ण नाव भरा.
खाते क्रमांक	फक्त अंक; 9 ते 18 अंक.
IFSC कोड	11 अक्षरे; उदाहरण: MAHB0001234. पाचवे अक्षर 0 असते.
शाखा व पत्ता	शाखेचे नाव आणि आवश्यक असल्यास ठिकाण लिहा.
Edit Bank Details	आधी जतन केलेली माहिती बदलण्यासाठी Edit बटण वापरा आणि Update & Continue करा.

Farmer ID जमीन माहितीसाठी

Farmer ID शी जोडलेली जमीन माहिती उपलब्ध नसल्यास संबंधित कृषी कार्यालयात अधिकृत जमीन नोंद अद्ययावत करून घ्या. पोर्टलवर जमीन कागदपत्राचा स्वतंत्र अपलोड आवश्यक नाही.

7. टप्पा 2 - हंगाम, पीक, सर्वे नंबर व घोषित क्षेत्र

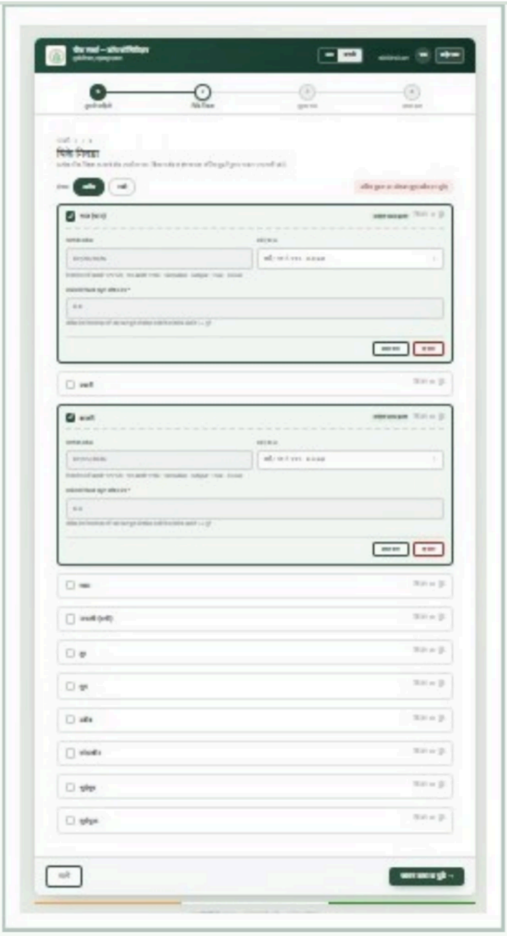

हंगाम आणि पीक निवड

1. खरीप किंवा रब्बी हंगाम निवडा.
2. त्या हंगामासाठी उपलब्ध पिकांची यादी पहा.
3. स्पर्धेसाठी अर्ज करावयाच्या पिकावर निवडा / Add Crop क्लिक करा.
4. एकापेक्षा अधिक पिकांसाठी स्वतंत्र पीक कार्ड तयार करा.

टीप: पिकांची यादी व किमान क्षेत्र चालू हंगामाच्या कॉन्फिगरेशननुसार दिसते.

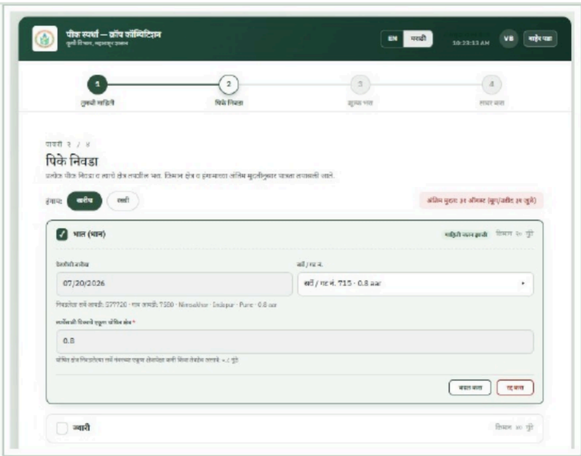

प्रत्येक पिकाचा तपशील

1. पीक नाव योग्य असल्याची खात्री करा.
2. पेरणीची तारीख निवडा. मूग व उडीद पिकांसाठी 1 जून ते 31 जुलै आणि इतर पिकांसाठी 1 जून ते 31 ऑगस्ट मर्यादा लागू आहे.
3. Farmer ID मधील योग्य सर्वे / गट क्रमांक निवडा.
4. मातीचा प्रकार निवडा.
5. स्पर्धेसाठी पिकाचे एकूण घोषित क्षेत्र भरा.
6. सर्व माहिती तपासून पीक जतन करा.

टीप: सर्वे नंबर निवडताना गाव, क्षेत्र आणि जमीनधारक माहिती तपासा. चुकीचा सर्वे नंबर निवडल्यास पुढील पडताळणीमध्ये अडचण येऊ शकते.

प्रत्यक्ष स्क्रीनशॉट: पीक तपशील यशस्वीरित्या जतन झाल्याचा संदेश

7.1 किमान क्षेत्र नियम

पीक प्रकार	किमान घोषित क्षेत्र
भात / Paddy	20 आर
ज्वारी, बाजरी, मका, नाचणी, तूर, मूग, उडीद, सोयाबीन, भुईमूग, सूर्यफूल	40 आर

क्षेत्र एकक

1 हेक्टर = 100 आर. फॉर्ममध्ये दाखविलेल्या एककानुसारच क्षेत्र भरा. गुंठा किंवा हेक्टर यांची चुकीची अदलाबदल करू नका.

7.2 घोषित क्षेत्राची दुहेरी पडताळणी

पडताळणी	नियम
निवडलेला सर्वे नंबर	त्या सर्वे / प्लॉटचे उपलब्ध क्षेत्र हे कमाल मर्यादा आहे.
एका पिकाचे घोषित क्षेत्र	निवडलेल्या सर्वे क्षेत्रापेक्षा जास्त नसावे.
सर्व पिकांचे एकूण घोषित क्षेत्र	Farmer ID मधील एकूण उपलब्ध जमीन क्षेत्रापेक्षा जास्त नसावे.
शून्य किंवा ऋण क्षेत्र	मान्य नाही; सकारात्मक आणि पात्र किमान क्षेत्र आवश्यक.
पिक बदल / Delete	एकूण क्षेत्राची गणना पुन्हा होते; योग्य कार्ड जतन झाले आहे का तपासा.

Selected Farmer-ID land record is not available संदेश आल्यास

निवडलेला सर्वे नंबर Farmer ID जमीन यादीमध्ये अजून उपलब्ध आहे का तपासा. पृष्ठ Refresh करून जमीन यादी पुन्हा उघडा. चुकीचा किंवा जुना स्थानिक ID निवडला असल्यास योग्य सर्वे नंबर पुन्हा निवडा.

नकाशा अपलोड

सध्याच्या वापरकर्ता प्रवाहात स्वतंत्र पिक नकाशा अपलोड क्षेत्र दिसत नसल्यास नकाशा अपलोड करण्याची गरज नाही. पोर्टलवर फील्ड उपलब्ध झाल्यास त्यावरील ताज्या सूचनेनुसार कागदपत्र अपलोड करा.

8. टप्पा 3 - GRAS चलन पावती

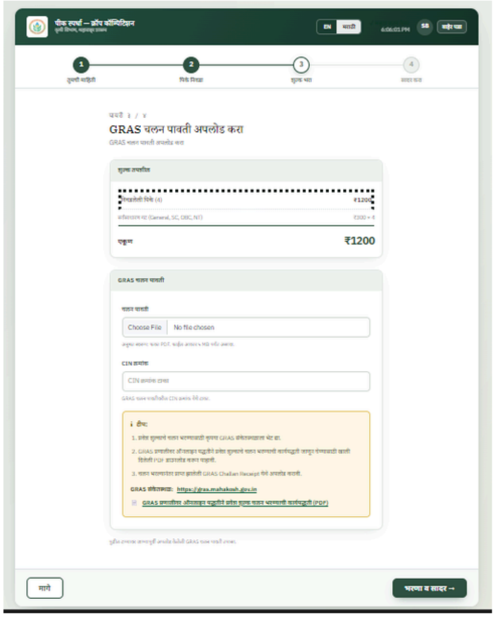

GRAS शुल्क व पावती अपलोड

1. पोर्टलवर दिलेली GRAS / MahaKosh लिंक उघडा.
2. योग्य विभाग, लेखाशीर्ष, हंगाम/पीक आणि पोर्टलवर दर्शविलेली शुल्क रक्कम वापरून पेमेंट करा.
3. पेमेंट पूर्ण झाल्यानंतर GRAS चलन पावती PDF डाउनलोड करा.
4. पिक स्पर्धा पोर्टलवर परत येऊन GRAS चलन पावती निवडा.
5. पावतीवरील CIN क्रमांक अचूक प्रविष्ट करा.
6. फाइल फक्त PDF आणि कमाल 5 MB असल्याची खात्री करा.
7. जतन करा आणि पुढे जा क्लिक करा.
8. आधीची पावती असल्यास View Existing Receipt मधून तपासा किंवा योग्य फाइल आणि CIN ने अद्ययावत करा.

टीप: पावतीवरील रक्कम, तारीख, CIN आणि अर्जदाराची माहिती स्पष्ट दिसली पाहिजे. CIN क्रमांक पावतीवरील क्रमांकाशी जुळला पाहिजे.

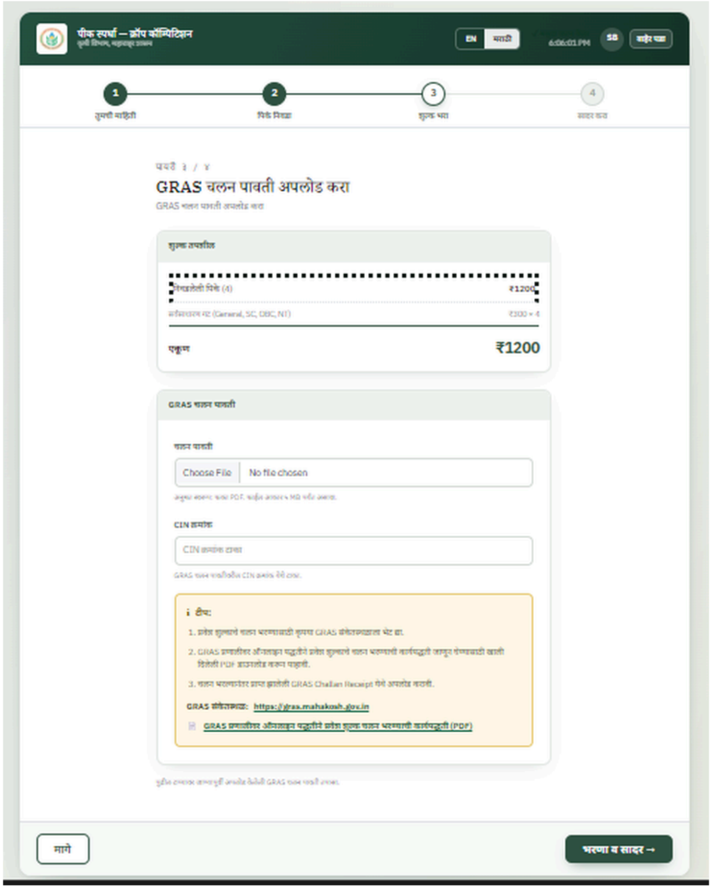

प्रत्यक्ष स्क्रीनशॉट: GRAS चलन पावती, CIN क्रमांक आणि सूचना विभाग

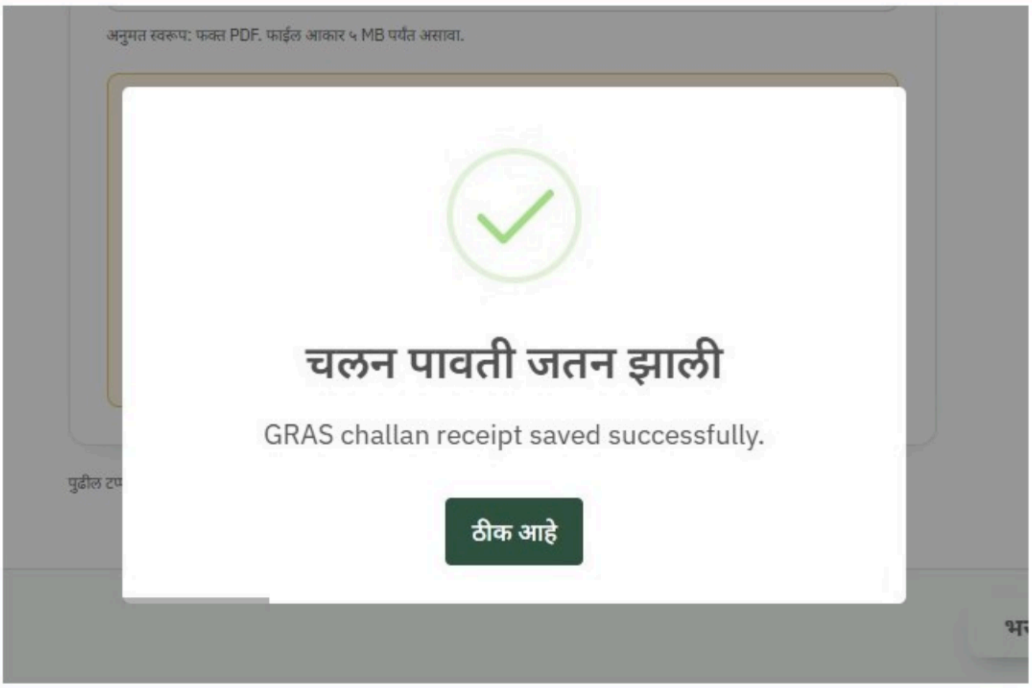

प्रत्यक्ष स्क्रीनशॉट: चलन पावती यशस्वीरित्या जतन झाल्याचा संदेश

8.1 पावती अपलोडपूर्व तपासणी

- फाइलचे नाव साधे ठेवा; उदाहरण: GRAS_Receipt_FarmerID.pdf.
- स्कॅन अस्पष्ट किंवा रिकामा PDF नसावा.
- PDF 5 MB पेक्षा मोठा असल्यास अधिकृत पद्धतीने आकार कमी करा.
- पावती चुकीच्या हंगामाची किंवा दुसऱ्या व्यक्तीची नसावी.
- अपलोड यशस्वी झाल्यानंतर View पर्यायातून फाइल उघडून तपासा.

9. टप्पा 4 - हमीपत्र व अंतिम अर्ज

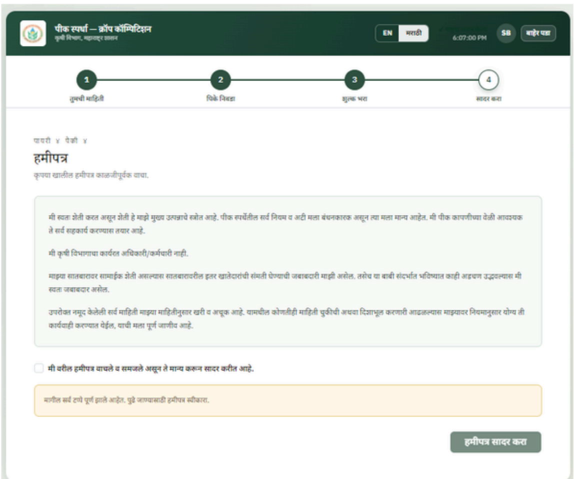

अंतिम सादरीकरणाची कृती

1. टप्पा 1, 2 आणि 3 पूर्ण आहेत का ते Stepper मधील हिरव्या खुणीतून तपासा.
2. हमीपत्रातील सर्व विधाने शांतपणे वाचा.
3. माहिती खरी असल्याची खात्री करा.
4. हमीपत्र स्वीकारतो / स्वीकारते हा चेकबॉक्स निवडा.
5. हमीपत्र स्वीकारून अंतिम अर्ज सादर करा बटणावर क्लिक करा.
6. यशस्वी संदेश येईपर्यंत पृष्ठ बंद करू नका.

हमीपत्रातील अतिरिक्त मुद्दा:

माझ्या सातबारावर सामाईक शेती असल्यास सातबारावरील इतर खातेदारांची संमती घेण्याची जबाबदारी माझी असेल. तसेच या बाबी संदर्भात भविष्यात काही अडचण उद्भवल्यास मी स्वतः जबाबदार असेल.

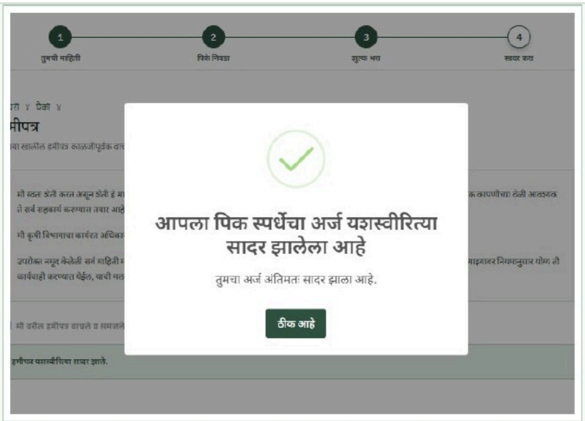

अंतिम सादरीकरणापूर्वीची पुष्टी

1. आपण पिक स्पर्धेचा अर्ज सादरीकरणासाठी तयार आहात का हा संदेश पूर्ण वाचा.
2. सर्व तपशील पुन्हा तपासले असल्यास पुष्टी / होय बटणावर क्लिक करा.
3. अजून दुरुस्ती करायची असल्यास रद्द / नाही पर्याय निवडा.
4. पुष्टीनंतर यशस्वी संदेश येईपर्यंत पृष्ठ बंद करू नका.
5. यशस्वी सादरीकरणानंतर अर्ज क्रमांक किंवा स्थिती नोंदवून ठेवा.

टीप: ही पुष्टी अंतिम टप्प्यातील महत्त्वाची सुरक्षा सूचना आहे. पुष्टी करण्यापूर्वी सर्व माहिती तपासा.

अंतिम सादरीकरणापूर्वी थांबा

बँक खाते, IFSC, प्रवर्ग, जातीचा दाखला, गाव, सर्वे नंबर, पेरणी तारीख, घोषित क्षेत्र, GRAS पावती आणि CIN हे सर्व पुन्हा तपासा. Final Submit नंतर बदल मर्यादित किंवा बंद होतात.

10. अर्जातील माहिती बदलणे, जतन आणि स्थिती

10.1 Draft आणि Stepper समजून घ्या

दृश्य / स्थिती	अर्थ
सक्रिय टप्पा	सध्या भरत असलेला टप्पा ठळक दिसतो.
हिरवी पूर्ण खूण	टप्पा सर्व्हरवर यशस्वीरित्या जतन झाला आहे.
Draft Saved	फॉर्मची काही माहिती ब्राउझरमध्ये तात्पुरती जतन झाली आहे.
Edit Bank Details	जतन केलेले बँक फील्ड पुन्हा संपादनासाठी उघडते.
Edit Crop	संबंधित पीक कार्ड बदलता येते.
Delete Crop	चुकीचे पीक कार्ड काढता येते; Delete करण्यापूर्वी पुष्टी करा.
View Existing Receipt	आधी अपलोड केलेली GRAS PDF उघडते.
Final Submitted	अर्ज अंतिम; संपादन बंद किंवा मर्यादित.

10.2 Logout आणि पुन्हा Login

- Logout बटणावर क्लिक केल्यावर पुष्टी संदेश येतो.
- Logout केल्यानंतर वापरकर्त्याशी संबंधित स्थानिक Draft माहिती साफ होऊ शकते; सर्व महत्त्वाचे टप्पे सर्व्हरवर जतन करा.
- पुन्हा Login केल्यावर पोर्टल पूर्ण न झालेल्या पहिल्या टप्प्यावर नेऊ शकते.
- Session Expired संदेश आल्यास पुन्हा OTP लॉगिन करा आणि जतन झालेली माहिती तपासा.

11. सामान्य त्रुटी आणि उपाय

संदेश / समस्या	उपाय
OTP मिळत नाही	मोबाईल नेटवर्क तपासा; नोंदणीकृत मोबाईल योग्य आहे का पाहा; cooldown नंतर Resend OTP करा.
Session expired	पृष्ठातील आवश्यक माहिती नोंदवून पुन्हा Login करा. जतन झालेले Step Status तपासा.
Please select category	प्रवर्ग निवडा किंवा Farmer master मधून आलेला प्रवर्ग योग्य आहे का तपासा.
Account number invalid	फक्त 9 ते 18 अंक भरा; जागा, डॅश किंवा अक्षरे काढा.
IFSC invalid	11 अक्षरी IFSC भरा; उदाहरण MAHB0001234.
Caste certificate is required	ST (अनुसूचित जमाती) प्रवर्ग असल्यास PDF/JPG दाखला अपलोड करा.
Only PDF or JPG up to 2 MB	योग्य फाइल प्रकार वापरा आणि फाइल आकार कमी करा.
Land details not updated	Farmer ID मधील जमीन नोंद उपलब्ध नसल्यास संबंधित कार्यालयात नोंद अद्यायावत करून पुन्हा Login करा.
Farmer-ID land details unavailable	Farmer ID योग्य आहे का आणि अधिकृत जमीन नोंदी जोडलेल्या आहेत का तपासा.
Selected Farmer-ID land record is not available	सर्वे नंबर यादी पुन्हा लोड करून उपलब्ध जमीन रेकॉर्ड निवडा.
Declared area exceeds survey area	घोषित क्षेत्र कमी करा किंवा योग्य मोठ्या क्षेत्राचा सर्वे नंबर निवडा.
Total crop area exceeds farmer land	सर्व पिकांच्या कार्डमधील क्षेत्रांची बेरीज तपासा आणि आवश्यक कार्ड Edit करा.
Invalid sowing date	पोर्टलने दिलेल्या हंगामी दिनांक मर्यादेत तारीख निवडा.

संदेश / समस्या	उपाय
GRAS receipt missing	PDF चलन पावती निवडा.
Only PDF / exceeds 5 MB	चलन PDF स्वरूपात आणि 5 MB पर्यंत ठेवा.
Previous steps are incomplete	टप्पा 1, 2 आणि 3 मध्ये हिरवी पूर्ण खूण येईपर्यंत Save & Continue करा.
Final submission failed	इंटरनेट तपासा; पुन्हा क्लिक करण्यापूर्वी अर्ज स्थिती तपासा, जेणेकरून दुहेरी सादरीकरण होणार नाही.

12. वारंवार विचारले जाणारे प्रश्न

1. **मी एकापेक्षा अधिक पिकांसाठी अर्ज करू शकतो का ?**
   होय. उपलब्ध हंगामातील प्रत्येक पात्र पिकासाठी स्वतंत्र पीक कार्ड तयार करा. प्रत्येक पिकाची क्षेत्र व शुल्क प्रक्रिया लागू होऊ शकते.
2. **ST (अनुसूचित जमाती) प्रवर्ग असल्यास जातीचा दाखला द्यावा लागतो का ?**
   होय. ST प्रवर्ग निवडल्यास वैध जातीचा दाखला PDF/JPG स्वरूपात अपलोड करा.
3. **Farmer ID मधील सर्व नंबर दिसत नाही तर काय करावे ?**
   Farmer ID योग्य आहे का तपासा, जमीन यादी Refresh करा आणि अधिकृत जमीन नोंद अद्ययावत आहे का संबंधित कार्यालयाकडे पडताळा.
4. **घोषित क्षेत्र किती भरावे ?**
   स्पर्धेत सहभागी होणारे प्रत्यक्ष क्षेत्र भरा. ते किमान पात्र क्षेत्रापेक्षा कमी आणि निवडलेल्या सर्व क्षेत्रापेक्षा जास्त नसावे.
5. **GRAS पावती पुन्हा अपलोड करता येते का ?**
   अंतिम सादरीकरणापूर्वी Update/Replace सुविधा उपलब्ध असल्यास योग्य PDF ने बदलता येते.
6. **Final Submit नंतर चूक लक्षात आली तर ?**
   स्वतःहून बदल करता येणार नाही. अधिकृत दुरुस्ती / Return सूचना आल्यासच परवानगी असलेल्या फील्डमध्ये सुधारणा करा.
7. **माझा Draft दिसत नाही तर ?**
   पुन्हा Login करून Step Status तपासा. फक्त ब्राउझर Draft वर अवलंबून राहू नका; प्रत्येक टप्प्यावर Save & Continue करा.

13. क्षेत्र व कागदपत्र नियम - झटपट संदर्भ

13.1 खरीप व रब्बी पिके

हंगाम	पिके
खरीप	भात, ज्वारी, बाजरी, मका, नाचणी, तूर, मूग, उडीद, सोयाबीन, भुईमूग, सूर्यफूल
रब्बी	ज्वारी, गहू, हरभरा, करडई, जवस

13.2 अपलोड नियम

कागदपत्र	केव्हा आवश्यक	फॉरमॅट / आकार
जातीचा दाखला	ST (अनुसूचित जमाती) प्रवर्ग	PDF किंवा JPG; कमाल 2 MB
जमीन नोंद	Farmer ID मधील जमीन माहिती उपलब्ध नसल्यास	संबंधित कार्यालयात नोंद अद्ययावत करा; स्वतंत्र अपलोड नाही
GRAS चलन पावती	टप्पा 3	फक्त PDF; कमाल 5 MB
इतर कागदपत्र	पोर्टलवर संबंधित फील्ड दिसल्यास	स्क्रीनवरील सूचनेनुसार

13.3 डेटा एंट्री नियम

फील्ड	तपासणी
खाते क्रमांक	9-18 अंक
IFSC	11 अक्षरे; 4 अक्षरे + 0 + 6 अल्फान्यूमेरिक
पेरणी तारीख	हंगामाच्या अनुमत कालावधीत
भात क्षेत्र	किमान 20 आर
इतर पात्र पिके	किमान 40 आर
एका पिकाचे क्षेत्र	निवडलेल्या सर्व क्षेत्राच्या मर्यादेत
सर्व पिकांचे क्षेत्र	Farmer ID एकूण जमीन क्षेत्राच्या मर्यादेत

14. अंतिम तपासणी यादी

पूर्ण	तपासणी मुद्दा
☐	Farmer ID आणि मोबाईल OTP पडताळणी योग्य झाली आहे.
☐	महत्त्वाची सूचना, नियम आणि शासन निर्णय वाचले आहेत.
☐	नाव, मोबाईल आणि प्रवर्ग योग्य आहे.
☐	ST (अनुसूचित जमाती) प्रवर्गासाठी जातीचा दाखला जोडला आहे.
☐	बँक खाते क्रमांक आणि IFSC पासबुकशी जुळतात.
☐	Farmer ID मधील जमीन व सर्वे / गट क्रमांक माहिती तपासली आहे.
☐	योग्य हंगाम आणि योग्य पीक निवडले आहे.
☐	पेरणी तारीख अनुमत मर्यादेत आहे.
☐	योग्य Farmer ID सर्वे / गट नंबर निवडला आहे.
☐	घोषित क्षेत्र किमान पात्र क्षेत्र पूर्ण करते.
☐	घोषित क्षेत्र सर्व क्षेत्र आणि एकूण Farmer ID जमीन मर्यादेत आहे.

पूर्ण	तपासणी मुद्दा
☐	GRAS चलन पावती योग्य PDF आणि 5 MB पर्यंत आहे.
☐	पावतीतील CIN, रक्कम आणि तारीख स्पष्ट आहेत.
☐	टप्पा 1, 2 आणि 3 पूर्ण खूण दर्शवतात.
☐	हमीपत्र वाचून स्वीकृती दिली आहे.
☐	Final Submit करण्यापूर्वी सर्व माहिती पुन्हा तपासली आहे.
☐	यशस्वी संदेश आणि अर्ज क्रमांक / स्थिती जतन केली आहे.

मार्गदर्शिकेचा शेवट

अर्ज पूर्ण करताना प्रत्येक टप्प्यावर Save & Continue करा, स्क्रीनवरील ताज्या सूचनांचे पालन करा आणि अंतिम सादरीकरणापूर्वी सर्व माहिती काळजीपूर्वक तपासा.

संदर्भ आणि आवृत्ती नोंद

- Crop Competition / Peek Spardha Technical Design Document, Version 1.0, July 2026.
- Pik Spardha current web implementation flow: Farmer ID OTP, Step 1 details, Step 2 crops, Step 3 GRAS receipt and Step 4 undertaking.

- पोर्टलवरील नियम, शुल्क, दिनांक, पिके आणि फाइल मर्यादा बदलल्यास स्क्रीनवरील नवीन सूचना अंतिम मानाव्यात.

आवृत्ती	दिनांक	बदलाचा सारांश
1.1	22-Jul-2026	मराठी वापरकर्ता-अनुकूल रंगीत मार्गदर्शिका; नमुना चित्रांऐवजी वापरकर्त्याने दिलेले प्रत्यक्ष Pik Spardha स्क्रीनशॉट समाविष्ट.